

M.S.W. (Part—II) Examination
Specialisation Group—E : Paper—II
PERSONNEL MANAGEMENT
Paper—X

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

(मराठी माध्यम)

सूचना :—(1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. औद्योगिक मानसशास्त्र म्हणजे काय समजता ? औद्योगिक मानसशास्त्राची उद्योगातील भुमिका स्पष्ट करा. 20

किंवा

असमायोजित श्रमिकांचा अर्थ स्पष्ट करून त्यांच्या कारणांची आणि उद्योगामध्ये असमायोजित श्रमीक कमी करण्यासाठी उपाय द्या. 20

2. औद्योगिक संबंध म्हणजे आपण काय समजता ? औद्योगिक संबंधाचे स्वरूप आणि महत्व स्पष्ट करा. 20

किंवा

औद्योगिक समाजकार्याचा अर्थ स्पष्ट करून त्याचे तत्वे आणि उद्दिष्टे द्या. 20

3. थोडक्यात उत्तरे लिहा :

- (अ) कार्मीक प्रबंधनाचा अर्थ. 5
- (ब) कार्मीक प्रबंधनाची कार्ये. 5
- (क) कार्मीक प्रबंधनाची उद्दिष्टे. 5
- (ड) कार्मीक प्रबंधनाची व्याप्ती. 5

किंवा

- (इ) भरतीचा अर्थ. 5
- (फ) प्रशिक्षणाचे तंत्र. 5
- (ग) भरतीचे स्रोत. 5
- (ह) भरतीतील समस्या. 5

4. थोडक्यात उत्तरे लिहा :

- (अ) मानव संसाधन व्यवस्थापनाचा अर्थ. 5
- (ब) मानव संसाधन व्यवस्थापनाचे कार्य. 5
- (क) मानव संसाधन व्यवस्थापनाची गरज. 5
- (ड) मानव संसाधन व्यवस्थापनाच्या मर्यादा. 5

किंवा

- (इ) संदेशवहनाचे स्वरूप. 5
- (फ) संदेशवहनाची व्याप्ती. 5
- (ग) संदेशवहनाचे प्रकार. 5
- (ह) संदेशवहनाची प्रक्रीया. 5

5. थोडक्यात उत्तरे द्या :

- (अ) कामगार संघटनेची कार्ये. 5
- (ब) भारतातील कामगार संघाचा विकास. 5
- (क) कामगार संघटनेची उद्दिष्टे. 5
- (ड) कामगार संघटनेची सामाजीक जबाबदारी. 5

किंवा

- (इ) कामगार संघटनेचे प्रकार. 5
- (फ) आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेची कार्ये. 5
- (ग) कामगाराकरिता राज्यघटनेतील तरतुदी. 5
- (ह) आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेची भुमिका. 5

M.S.W. (Part—II) Examination
Specialisation Group—E : Paper—II
PERSONNEL MANAGEMENT
Paper—X

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

N.B. :— (1) **ALL** questions are compulsory.

(2) All questions carry equal marks.

1. What do you mean by Industrial Psychology ? Explain the role of industrial psychologist in industry. 20

OR

Explain the meaning of maladjusted worker. Give the causes and measures to reduce the maladjusted workers in industry. 20

2. What do you mean by Industrial Relations ? Explain the nature and importance of industrial relation. 20

OR

Explain the meaning of industrial social work and give the principles and objectives of industrial social work. 20

3. Write answers on :

- (a) Definition of personnel management. 5
- (b) Functions of personnel management. 5
- (c) Objectives of personnel management. 5
- (d) Scope of personnel management. 5

OR

- (e) Meaning of recruitment. 5
- (f) Techniques of training. 5
- (g) Sources of recruitment. 5
- (h) Problems in recruitment. 5

4. Write answers on :

- (a) Meaning of human resource management. 5
- (b) Functions of human resource management. 5
- (c) Need of human resource management. 5
- (d) Limitation of human resource management. 5

OR

- (e) Nature of communication. 5
- (f) Scope of communication. 5
- (g) Types of communication. 5
- (h) Process of communication. 5

5. Write answers on :

- (a) Functions of trade unions. 5
- (b) Growth of trade unionism in India. 5
- (c) Objectives of trade unions. 5
- (d) Social responsibilities of trade union. 5

OR

- (e) Types of trade union. 5
- (f) Functions of International Labour Organization. 5
- (g) Constitutional provisions for labour. 5
- (h) Role of International Labour Organization. 5